

Keeleline kokkulepe

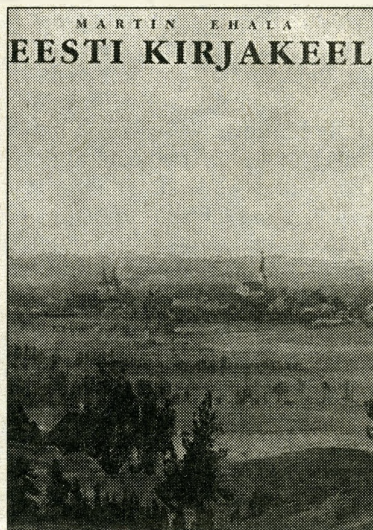
TIIT KÄNDLER

Oma uues keeleõpikus kirjutab Tallinna Pedagoogikaülikooli emakeele didaktika professor Martin Ehala: "See, milliseid vorme kasutada või kuidas kirjutada, on kokkuleppe küsimus. Et keel on väga rikas ja variantiderohke, siis ei ole sellise kokkuleppe saavutamine kerge."

Kirjakeele reeglid on mõneti nagu hommikune udu rannakarjamaal – kui kaugelt vaatad, on see midagi käega katsutavat, ent mida lähemale liigud, seda enam lahustub see ollus, kuni lõpuks ei jäägi midagi alles. Kes keelt valdab, ei see pruugi reegleid mäletada. Küll aga on reeglid olulised, et asi selgeks saada.

"Kirjakeele reeglid tuleb omandada samamoodi nagu viisakusreeglid, sest teisiti lihtsalt ei ole võimalik, kui te ei soovi, et teid harimatuks peetaks," kirjutab Ehala. Oma õpikus on ta püüdnud üldistada, kus siiaamaani on asja selgitatud vaid näidete põhjal – olgu see siis kokkujahakukirjutamise reeglid või suure ja väikese algustähe kasutus.

Ajad muutuvad ja kirjakeel koos nendega. Oma õpikusse on Ehala lükinud vahelugemisi, mis mõnuses laadis kujutavad inimkeele ja eesti keele kujunemist.

EESTI KIRJAKEEL
Martin Ehala
Gümnaasiumi õigekeelsusõpik

Künnimees, 1998

Õpiku teebki sümpaatseks autori suhtumise kohalolu. See pole mingi reisirongide sõiduplaan, mille koostaja "mina" jääb jaamakella taha. Ehala julgustab meid, et kodukeel on nõndasama hea kui kirjakeel, ent kui tahame teistest kodudest pärit inimestega suhelda, eks siis peame ju ühise keele leidma.